

Brown Plains 2019



Základná schéma

- VEČER – v rámci večerného ohňa (vrelo odporúčam!) si niekedy na jeho záver, po rozprávaní príbehov, dumaní, spievaní,... prečítame text na zajtrajší deň.
- V STANOCH – sa stretnú dohromady družiny a spoločne sa o texte (môže sa im rozmnožiť a dať aj s otázkami na dumanie do ruky na záver čítania pri ohni) uvažujú. Výsledky svojho uvažovania spíšu do krátkej eseje (najviac jedna A5-ka, ak by tam náhodou bol niekto literárne nadmieru plodný).
- RÁNO – v rámci rannej modlitby každá družina prečíta svoju krátku esej, (duchovný) vodca tábora či iná vhodná osoba k tomu môže niečo múdre povedať. Nakoniec z toho vyvodíme nejaký konkrétny záver/predsavzatie/úlohu na daný deň.
- VEČER – v rámci večerného ohňa urobíme reflexiu úlohy ako ja celého dňa a toho, čo sme prežili... a potom pokračujeme zase rovnako ako včera: po rozprávaní príbehov, dumaní, spievaní,... prečítame text na zajtrajší deň.

Pozadie

Kostru tohtoročných zamyslení tvorí program a témy prvého skautského tábora na Brown Sea v roku 1907.

1. deň

Téma na večer: Kakao

Keď som si na internete čítal o prvom skautskom tábore, ktorý viedol lord Baden-Powell v roku 1907 na ostrove Brownsea, zaujala ma hneď na začiatku jedna neuveriteľne skvelá vec: Každé ráno bol budíček. No, to nie je žiadna novinka, že? Namiesto pískania lord zatrúbil na roh z *antilopy kudu*. Každé ráno, presne o 6:00. A teraz to príde: Prvé, čo rozospatých skautov hneď po prebudení čakalo, bolo... horúce kakao! Každý deň začínal horúcim kakaom! My, táborníci, zažívajúci neraz studené ba takmer mrazivé noci, drkotajúci zubami v spacákoch a ráno sa budiaci do mokrého oroseného a hlavne studeného rána, to vieme patrične oceniť. Horúce kakao!

Jeden z bodov skautského zákona znie: *Skaut je veselej mysle a píska si* – tak to presne formuloval onegdáž Baden-Powell. No, horúce kakao je nepochybne jednoduchý spôsob, ako tento optimistický a radostný prístup k životu naštartovať hneď za rána!

Japonci poznajú slovo *ikigai*. V preklade to znamená: „To, čo ťa ráno donúti vstať z postele“. Je to v skutočnosti celá životná filozofia, nielen slovo a preslávili sa ňou najmä dlhovekí, v pohodičke si žijúci obyvatelia ostrova Okinava. Ale nateraz nám postačí to slovo a jeho význam: *Mať niečo, čo ma ráno donúti s radosťou vyskočiť z postele* – áno, ráno o 6:00 (alebo kedy sa to u Vás ráno vstáva), do mokrého a studeného rána a pritom byť plný radosti, pískať si, možno dokonca skákať od radosti, potľapkávať sa s ostatnými natešenými táborníkmi po pleciach...

Máte svoje táborové *ikigai*? Dôvod, ktorý Vás ráno priam vyťahne z útulného a teplého (dobré – tak teda prinajmenšom *vyhriatejšieho* než okolie) spacáku v ústrety novému úplne suprovému táborovému dňu? A myslíme tým samozrejme niečo iné, než žehranie vodcu, kričanie a zbesilé pískanie denného radcu, či tieň *čiernych bodov* a podobných nepopulárnych vecí!

Vaša úloha hneď nateraz:

- Podel'te si družiny medzi sebou jednotlivé táborové dni, aby tak na každý deň bola určená jedna družina.

Námety na večerné dumanie:

- *Ikigai*, krátko a stručne, znamená niečo, na čo máte talent (1. rozmer), baví vás to (2. rozmer), je to užitočné a prínosné pre všetkých (3. rozmer) a dokážete sa tým dokonca profesionálne uživiť (4. rozmer)¹. To uživenie v prípade komerčného sveta znamená, že je niekto ochotný si to od Vás kúpiť a zaplatiť Vám za to. V prípade nášho skautského

¹ porov. obrázok v prílohe

a táborového sveta si to preložte slovami: „Ostatných by to bavilo, vnímali by to ako užitočné a prínosné pre seba a svoje družiny a tak a zapojili by sa do toho“. Mať svoj *ikigai* znamená byť súčasne užitočný a súčasne robiť niečo, na čo máme talent, v čom sme fakt dobrí a čo nás baví. Niečo, čo nás ráno naozaj vyťahne von z postele, pretože sa tešíme na to, že to budeme môcť robiť.

- Pozhovárajte sa o tom, aký *ikigai* – dôvod na radostné ranné vyskočenie zo spacáku – by ste mohli na tomto tábore mať:
 - ako jednotlivec;
 - ako družina;
 - tábor ako celok.
- Musí to byť ale vážny *ikigai*! Nie niečo v štýle „*No, asi by sme z toho mali mať radosť... ako skauti, že...*“ – a potom také tie rozpačité prikyvovania hlavou a moralistické úškl'abky. Skúste nájsť pre seba, pre družinu, možno pre celý tábor skutočné *ikigai*. Také, ktoré Vás naplní vzrušením a ráno fakt zo spacáku vyťahne von, dokonca už pred budíčkom budete netrpezlivo čakať, kedy ten denný radca konečne zapíska a Vy budete môcť vyskočiť von!

Keďže je to vec, vyžadujúca hlbšie dumanie, nad tým družinovým a osobným *ikigai* môžete spolu i samostatne dumieť aj zajtra a pozajtra, nemusíte a asi ani nedokážete to uzatvoriť hneď teraz večer.

Ale to táborové, spoločné, skautské – skúste sa ešte dnes večer dopracovať k nejakému pozitívnemu záveru!

Svoje osobné aj družinové *ikigai* si nechajte pokojne pre seba – nie je dôležité o ňom hovoriť, ale ho žiť. Ak to dokážete, ostatní to na Vás zbadajú aj sami.

Čo sa všeobecne skautského a táborového *ikigai* týka, zhrňte svoje výsledky do krátkej eseje. Ráno sa s výsledkami Vášho dumania (čiže s esejou) podel'te s ostatnými družinami.

Vaša úloha na nasledujúce dni, ktoré pripadli vašej družine:

- Vymyslíte niečo, čo táborníkov hneď ráno fantasticky naladí! Ale fakt ich to fantasticky naladí – nie otrávi!
- Urobte to – hneď ráno, na budíčku!
- Ak Vás nenapadne nič lepšie, navarte aspoň to ranné *horúce kakao*. Možno zistíte, že to fakt nie je vôbec zlý nápad! Vlastne ho môžete navariť, aj keď Vás niečo napadne... ☺

2. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Pozhovárajte sa o nich!
- Vedeli by ste sa zhodnúť na svojom táborovom *ikigai*? Ak hej – ako ho tento rok prežijete?
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Téma na večer: Družiny

Dajme teraz stranou nekonečné diskusie historikov o tom, či účastníkov Prvého tábora bolo dvadsať alebo dvadsať jeden... Jedným z tajomstiev úspechu skautského hnutia je nepochybne *družinový systém*. Nebolo tak inak ani na Brownsea. Dvadsiatka účastníkov bola rozdelená do štyroch družín po piatich chlapcoch, každá družina spoločne obývala jeden spoločný vojenský stan.

Baden-Powell ohľadom družín odkazoval na prirodzenú tendenciu (nielen) chlapcov vytvárať malé tlupy. Ale nie sú to len mladí ľudia. V armáde nájdeme *družstvá* – alebo *tímy*, ako sa im dnes hovorí –, ktoré sú základom armádnej hierarchie. V praxi osmička spolubojovníkov. Nie jednotliví vojaci. Ani nie čata, ktorá je organizačne nad družstvom a číta bratu nejakých tridsať až päťdesiat mužov (a žien) v zbrani. Základom je osmička vojakov. Prečo? Odpovede určite ľahko nájdeme aj sami.

Jeden vojak je... jeden vojak. Nemá mu kto chrbát kryť, niet nikoho, kto by ho podporil, pomohol, v prípade núdze zachránil,... je presne tým, čím sa hovorí: „sám vojak v poli“.

Na druhej strane – tridsať až päťdesiat vojakov, to už je celkom veľa. Priveľa na to, aby sa vôbec dôkladne spoznali, tobôž na to, aby dokázali perfektne spolupracovať, zladení ako jediný dobre premazaný organizmus natoľko, že ani nepotreujú medzi sebou hovoriť.

Ale družstvo – je presne tak veľké a súčasne presne tak malé, aby bolo oporou svojim členom, aby fungovalo ako skvelý tím a aby svojim členom ponúklo prinajmenšom podmienky a šancu na skutočné a hlboké priateľstvo ľudí, ktorých život závisí na sebe navzájom. Dokáže vykonať veci, na ktoré je jeden vojak prislaby – a ponúka veci, na ktoré je čata už priveľká.

Mimochodom, v Cirkvi to je podobne: Ani farnosť nie je spoločenstvom jednotlivcov, ale spoločenstvom malých *bázových spoločenstiev*, nie oveľa väčších, než ono armádne družstvo. Nikto nemôže byť skutočne súčasťou jej spoločenstva inak, než cez malé spoločenstvo, v ktorom

naozaj žije jednotu a vzťahy bratstva v Božej Rodine, ktorou Cirkev je. Farnosť je už na to priveľká – a jednotlivec či jedna osamotená rodina zase nedostačujúci.²

V skautingu máme družiny. Dost' veľké na to, aby mohli podnikat' a zažívat' veci, na ktoré jednotlivec nestačí. Dost' malé na to, aby vytvorili atmosféru družného priateľstva a spolunáležitosti, aby sa v nich nikto nejako nestratil a nerozplynul v dave, ale aby každý jej člen mal v nej svoje dôležité a nenahraditeľné – alebo aspoň ťažko nahraditeľné – miesto.

Bez družín skauting nedokáže žiť, nedokáže byť skautingom. Ak nefungujú družiny, nefunguje ani oddiel, ani zbor, ani národná organizácia. Teda – možno funguje. Ale už nie ako skauting. Možno ako nejaké forma centra voľného času. Zábavný klub. Rekreačné centrum. Ale nie ako skauting.

Námety na večerné dumanie:

- Ako je na tom Vaša družina? Tvoríte skutočný zohratý klan – *ako oní Dumasovi mušketieri s ich nadčasovým „Jeden za všetkých, všetci za jedného?“* Toto heslo ste už isto počuli miliónkrát – ale dnes sa pri ňom pristavme! Ono je totiž vo svojej jednoduchosti presne vystihuje to, čím dobrá a zdravá skautská družina pre svojich členov je! Ako ste na tom z tohto pohľadu? Ste *„jeden za všetkých a všetci za jedného?“*
- V družine – podobne ako v armádnom družstve – každý má svoju funkciu, každý sa podieľa na jej živote, podnikoch a úspechoch, nikto nestojí bokom. Svetová organizácia skautského hnutia WOSM o družinách píše: *„Vo vnútri každej z nich mladí ľudia organizujú svoj život ako skupiny, rozhodujú o ňom a organizujú a uskutočňujú aktivity. Každý mladý človek má konkrétnu zodpovednosť, ktorú zastáva po dohodnuté časové obdobie a ktorou prispieva k životu a pohode družiny a k úspechu jej podujatí. V každej družine je jeden mladý človek, uznaný ostatnými, ktorý je jej lídrom³, ktorý zastáva všeobecnú rolu koordinátora, zvoláva stretnutia ostatných členov a dáva každému členovi možnosť podieľať sa na rozhodovaní a plne sa zapájať do života družiny.“* Ako na tom Vaša družina je?
 - Máte v nej každý svoje miesto a svoju funkciu i konkrétnu zodpovednosť, nie formálnu, ale dôležitú a skutočnú – a aj pravidelne v týchto funkciách rotujete (striedate sa)?
 - Podieľate sa všetci na jej riadení a organizovaní jej života?
 - Ako je na tom Váš radca? Je takýmto rešpektovaným koordinátorom – alebo ste z neho urobili *ťazného koňa*, od ktorého čakáte, že bude pre Vás pripravovať program a všetko organizovať a zabezpečovať viac menej sám?
- Zhrňte tieto závery do záverečnej eseje z dnešného dumania!

² Šedou farbou sú označené veci špecificky katolícke. Ak by Vás nečhosne vyrušovali, aby ste ich mohli poľahky preskočiť...



³ čiže družinový radca

3. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodiť nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Téma na večer: vlci, krkavce, tury a hvizdáky

Takto sa, prosím pekne, volali tie prvé štyri skautské družiny tam na Brownsea. Každá mala pridelenú svoju farbu, na pleci mali (podobne ako na vojenskej uniforme) šnúru vo farbe svojej družiny: tury zelenú, vlci modrú, hvizdáky žltú a krkavce červenú. Ako Zakladateľ k týmto názvom prišiel a ako im farby prisúdil, na to sa ma nepýtajte... Hvizdák a tur vedľa seba... hm. Priznám sa, že ma to na prvé čítanie vcelku zarazilo. Ba aj som si pomyslel, že veru mohol pán Zakladateľ aj niečo lepšie vymyslieť. Obzvlášť ten hvizdák, že?

Na druhej strane... Má to čosi do seba. Možno poznáte slávny text apoštola Pavla o Cirkvi, kde o nej hovorí ako o organizme takto: *„Telo nie je jeden úd, ale mnoho údov. A keby noha povedala: "Nie som ruka, nepatrím k telu," tým ešte neprestáva patriť k telu. A keby povedalo ucho: "Nie som oko, nepatrím k telu," tým ešte neprestáva patriť k telu. Keby bolo celé telo okom, kde by bol sluch? A keby bolo celé sluchom, kde by bol čuch? Ale Boh rozložil údy, každý jeden z nich, v tele, ako chcel. Keby boli všetky jedným údom, kde by bolo telo? No takto je mnoho údov, ale iba jedno telo. A oko nemôže povedať ruke: "Nepotrebujem ťa!" ani hlava nohám: "Nepotrebujem vás!" Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné“* (1 Kor 12,14-22).

Toto isté platí aj o dobrej družine a jej členoch. A o dobrom oddiele a jeho družinách. Alebo o dobrom zbore a jeho oddieloch. Toto je možno jeden odkaz názvov prvých družín Skautského hnutia: *Tur je silný, ale nedokáže lietať. Vlk nie je taký silný, ale dokáže vytrvalo bežať a pri love spolupracovať. Hvizdák... priznám sa, že nemám poňatia, čo dokáže – teda okrem toho, že spolu s krkavcom vedia lietať. Silou sa ale nemôžu nikdy rovnať turovi ani umením lovu vlkovi. Spolu ale môže byť skvelým tímom. Spolu môžu dokázať veci, ktoré by osamote nikdy nedokázali.*

O tomto je umenie byť *tímom*. Družina by mala byť takýmto tímom. Miestom, kde každý prináša svoje jedinečné schopnosti a zručnosti a kde ich môže naplno využiť. Miestom, kde si všetky tieto dary a schopnosti neprekážajú, ale navzájom podporujú a spolupracujú – takže výsledkom je *synergia*. Divné slovo, ktoré ale v praxi znamená, že v dobrom tíme o silných stránkach neplatí obrazné $3+3=6$, už vôbec nie $3-3=0$, ale $3\times 3=9$! Vzájomne sa umocňujú!

Námety na večerné dumanie:

- Nakoľko dokážete vo svojej družine prijať a využiť svoje osobné odlišnosti, využiť talent a dar a schopnosti a zručnosti každého jej člena tak, aby ich mohol čo najlepšie používať a to k prospechu celej družiny?
- WOSM o skautských družinách píše: „*Potreba spolupráce povzbudzuje každého z nich zohrať svoju vlastnú úlohu v uskutočnení danej skúsenosti tým, že rozvinie a využije svoje schopnosti a zručnosti, aby tak výsledný zážitok bol možný a hodný vychutnania. Zúčastňovaním sa na takomto živote družiny sa navzájom spoznajú aj so svojimi silným a slabými stránkami a vytvoria medzi sebou puto.*“ Má každý z Vás v družine priestor na to, aby mohol všetko toto naplno využiť vo svoj prospech i v prospech všetkých?
- Vráťte sa každý k svojmu *osobnému ikigai* z predčera. Využívate ho vo svojej družine? Zohľadňuje a využíva ho funkcia, ktorú v družine máte? A využívate ho Vy v rámci Vašej funkcie? Čo by ste na tom mohli zlepšiť?
- Ako by ste svoje *ikigai* mohli ešte lepšie dať do služby Vašej družiny? Už teraz, na tábore? Podľa slov WOSM: „*úzko previazaná družina vytvára povzbudivú atmosféru, v ktorej každý člen vynakladá stále viac úsilia na to, aby nadobudol zručnosti a skúsenosti, potrebné pre ich aktivity a spoločný život*“?
- Nakoľko je Vaša družina *tímom*, v ktorom sa navzájom podporujete a vzájomne tak umocňujete svoje schopnosti, talenty a zručnosti?
- Skúste pouvažovať nad Vaším *družinovým ikigai*! V čom máte ako družina nadpriemerné predpoklady, baví Vás to, dalo by sa to využiť v prospech celého oddielu a skutočne by ich to bavilo a brali by to? Dokonca už tu, na tábore?
- Zhrňte tieto závery do záverečnej eseje z dnešného dumania – hlavne tie, týkajúce sa Vašej družiny ako celku i vzhľadom na Váš oddiel!
- A nezabudnite to od zajtra začať uskutočňovať!

4. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodiť nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Ak ste už počas tohto dňa začali využívať ako družina na tábore svoje *družinové ikigai*, teraz je čas na reflexiu, ako sa Vám v tom dneska darilo!

Téma na večer: Tri ranné rituály

Na Brownsea hneď po budíčku a rannom horúcom kakau nasledovalo cvičenie – naša známa ranná rozcvička, potom ranné modlitby a nakoniec ceremoniál vztyčovania štátnej vlajky. To je aj nám dôverne známe, že? Všetky tri tieto činnosti však v sebe nesú dôležité posolstvo. WOSM vo svojich dokumentoch hovorí: *„Skautské hnutie je založené na nasledovných princípoch: Povinnosť voči Bohu – stotožnenie sa s duchovnými princípmi, oddanosť náboženstvu, ktoré ich vyjadruje a prijatie povinností, ktoré z toho vyplývajú; Povinnosť voči iným – oddanosť svojej krajine v súlade s úsilím o miestny, národný a medzinárodný mier, porozumenie a spoluprácu; Povinnosť voči sebe – zodpovednosť za rozvíjanie seba samého.“* Baden-Powell sám tieto tri princípy nikdy nekodifikoval. V súčasnej podobe boli prijaté Svetovou skautskou organizáciou až v roku 1977 na svetovej konferencii v Montreale, kde boli aj zaradené do Ústavy WOSM. Odvodené sú ale zo znenia Skautského Sľubu a Skautského Zákona, ktoré Zakladateľ sám sformuloval a ktoré ich v sebe vyjadrujú – prvé dva sú formulované v Sľube a tretí je obsiahnutý v Zákone. Tri princípy sú tak základom, z ktorého vychádza identita i všetka činnosť Skautského hnutia, ako znova vysvetľuje WOSM: *„Sú to Princípy skautingu (všeobecne označované ako „Povinnosť voči sebe“, „Povinnosť voči iným“ a „Povinnosť voči Bohu“), ktoré vytyčujú líniu. Sú základom hodnotového systému, ktorý definuje Hnutie ako celok. Tieto princípy následne určujú smer skautských výchovných zásad Hnutia ako takého, výchovnému prístupu k mladým ľuďom a spôsobu, akým sú jednotlivé prvky skautskej metódy využívané tak, aby vytvorili konštruktívny a súdržný nástroj rozvoja mladého človeka.“*

No a práve tieto tri ranné rituály – *rozcvička* ako budovanie seba, *modlitba* ako povznesenie sa k Bohu a *vztyčovanie vlajky* ako poukaz na vlast' a ostatných ľudí, nás hneď zrána symbolicky ale nástoječivo upriamujú na tieto *tri Princípy skautingu*, ktoré skauting odlišujú od možno všetkých ostatných hnutí a organizácií.

Bez vzťahu k Bohu by sme stratili zo zreteľa zmysel a cieľ človeka, života, prírody, vesmíru a vôbec všetkého. Zablúdili by sme, nemali by sme tušenie, kam smerovať. Nie nadarmo Biblia, Starý Zákon, keď hovorí o hriechu, používa naň slovo, ktoré znamená *zablúdiť, minúť cieľ*.

Bez vzťahu k iným by sme sa stali sebeckí, zahľadení iba do seba, najskôr voči ostatným namyslení, arogantní, nevrlí, áno, najskôr by sme s nimi boli dokonca rozhádaní a liezli si na nervy či by sme nimi opovrhovali.

Bez vzťahu k sebe, bez toho, aby sme rozvíjali seba, by sme zase nedokázali žiť dobrý a plný život, nedokázali by sme ani slúžiť Bohu a blížnym tak, ako by sme mohli, pretože by sme ostali v lepšom prípade nemotorní a neschopní, v horšom prípade dokonca rozmazaní, nesamostatní, namiesto toho, aby sme boli prospešní iným, sami by sme boli na iných odkázaní, aby sa o nás starali a zachraňovali nás.

Skauting je skautingom práve preto, že má na očiach všetky tri tieto rozmery, ani jeden nezanedbáva a všetkým sa vyrovnane venuje. Práve toto robí skauting skautingom. Bez toho by bol nejakou rekreačnou či zábavnou organizáciou alebo záujmovým krúžkom, ale už by nebol skautingom.

Námety na večerné dumanie:

- Našli by ste tieto tri rozmery, tri Princípy skautingu, v schéme a koncepte *ikigai*?
- Našli by ste tieto tri rozmery, tri Princípy skautingu, v dnešnom táborovom dni?
 - Niečo, čím ste vedome budovali seba a posunuli sa vpred – hoci len o kúsok – vo svojej schopnosti slúžiť iným a naplniť zmysel svojho života?
 - Niečo, čím ste vedome využívali svoje schopnosti – obzvlášť svoj *ikigai*, osobný či družinový – na službu druhým?
 - Mali ste pritom stále na zreteli zmysel svojho života, ku ktorému smerujeme a ku ktorému nás povolal Boh, aby sme ho naplnili všetkým, čo robíme?
- Čo by sa dalo vylepšiť?
- Čo by ste ohľadom toho navrhli ostatným táborníkom, v tom, ako tábor funguje a čo v ňom robíte?
- Čo v tomto smere zajtra urobíte vy sami?

5. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodiť nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Ohliadnite sa za dnešným dňom. Ako v ňom boli tri skautské Princípy prítomné? Premietli sa nejakým spôsobom do vašich aktivít? Toho, čo ste dnes robili a žili? A hlavne – do Vášho vlastného myslenia? Postojov?

Téma na večer: Modlitba

Keď uvažujeme o svojom *ikigai*, jeho jedna podstatná súčasť je *užitočnosť*, že ním totiž robíme niečo, čo naozaj má presahujúci zmysel, čo slúži niečomu mimo nás a väčšiemu, než sme my sami.

Tým prvým, základným, presahujúcim a väčším, je Boh. Povedané ľudskými pojmi, je Konštruktérom a Dizajnérom sveta, človeka a vôbec. Ak chcem porozumieť sebe, ľuďom, svetu, zistiť, o čom to všetko vlastne je – potom sa musím obrátiť k Nemu a spýtať sa: „Dobrý Bože, k čomu to všetko je? Prečo tu som? A k čomu tu som? A načo je to všetko dobré? A prečo je svet taký, aký je? A čo s tým mám ja, moji priatelia, skauting, ľudstvo, urobiť?“ Od tohto sa bude potom odvíjať všetko ostatné v našom živote a konaní. Preto Baden-Powell sám vysvetľuje: „*Skaut, vo svojom skautskom Službe, berie na seba povinnosť voči kráľovi a voči svojej vlasti až na druhom mieste; jeho prvá povinnosť je voči Bohu... Nejestvuje nejaká 'náboženská stránka' hnutia. Celé hnutie je založené na náboženstve, čiže na uvedomovaní si Boha a na službe Bohu.*“

Predstavme si Vesmír ako obrovskú, nádhernú symfóniu, takú, o akej píše v *Silmarillione* John Ronald Reuel Tolkien: „*Bol Eru, Jeden, ktorého v Arde volajú Ilúvatar. Eru najprv stvoril Ainur, Svätých. Vykličili z jeho myšlienky a boli s ním predtým, než stvoril všetko ostatné. Eru k nim prehováral, odkrýval pred nimi hudobné melódie a Ainur spievali a Eru sa radoval. Dlhú dobu spievali každý sám alebo len niekoľkí pospolu, zatiaľ čo ostatní načúvali; lebo každý porozumel len tej časti Ilúvatarovej mysle, z ktorej pochádzal, a pochopenie sa medzi nimi spriadalo len pomaly. Ako však načúvali jeden druhému, klíčilo v nich hlbšie porozumenie, až pozdvihli hlasy spoločne. Tak vznikol súzvuk. I stalo sa, že Ilúvatar zvolal všetkých Ainur a odhalil pred nimi melódiu mocnejšiu než predtým, i rozvinul v nej veľký a nádherný plán. A sláva počiatku tej melódie i*

nádhera jej konca Ainur očarila tak, že sa mu všetci uklonili a zmĺkli. Nato k nim Ilúvatar hovoril: „Odhaliť som vám melódiu a vy z nej v súzvuku vytvorte Veľkú hudbu. Zapálil som vás Večným plameňom a vy teraz preukážte svoju silu. Každý, ako vie, nech sa zaslúži svojimi myšlienkami a schopnosťami, aby rozkvitla. A ja budem sedieť a načúvať a budem sa radovať, že prostredníctvom vašim prebudí sa v piesni veľká krása.“ Potom zazneli hlasy Ainur, ako harfy a lutny, píšťaly a trúbky, violy a organy, ako nespočítateľné chóry zneli a začali stvárňovať Ilúvatarovu myšlienku do veľkolepej hudby. A niesli sa tóny ne-konečných prelínajúcich sa nápevov spradených v súzvuku, ktorý klesal do hĺbok a dvíhal sa do výšok, kde ucho už nepočulo, a zaplnili všetky priestory v Ilúvatarovom dome, až prekypovali, a tak sa hudba vydala do Prázdnoty, a už nebola prázdnota. Nikdy viac Ainur nestvorili hudbu podobnú tejto, hoci sa vraví, že pred najvyšším raz chóry Ainur a Ilúvatarových detí zapejú hudbu ešte väčšiu, ale to až na konci dní. Vtedy vyspievajú všetky Ilúvatarove myšlienky správne a vo svojej hudbe zhmotnia Bytie, pretože na Ilúvatarovu veľkú radosť vtedy všetci porozumejú zmyslu myšlienky pri svojom stvorení a všetci budú poznať chápanie druhého a Ilúvatar bude osvecovať ich myšlienky tajným plameňom.“ Tolkien bol kresťanom, katolíkom, a svoje dielo zámerne písal ako veľké podobenstvo na Boha a Jeho konanie vo svete. A tak Boh, v Tolkienovom podobenstve Eru, zvaný aj Ilúvatar, tvorí svet ako hudbu, mocnú a nádhernú symfóniu, v ktorej všetko do všetkého nádherne zapadá a vytvára veľkú krásu. My sme pozvaní – zrovna tak, ako v príbehu Ainur – byť nielen účastníkmi, ale aj spolupracovníkmi a spolu s Bohom dokonca až tvorcami tejto Hudby Vesmíru, tohto mocného Božieho Diela!

Len si to predstavme: seba samých ako súčasť ohromného Orchestra, ktorým je sám Vesmír, ako spoločne v Bohu a s Bohom, každý na svojom mieste, máme podiel na tomto velikánskom diele a spoločne tak vytvárame jeho krásu, ktorá pretrvá naveky... alebo ho môžeme aj pokaziť, ako Melkor z Tolkienovho príbehu – keď namiesto pôvodného súzvuku začneme nasilu vnášať do hudby svoje vlastné malicherné tóny: „Ako sa pôvodná melódia vinula, dospela až k srdcu Melkorovmu, a on do nej vplietol svoje predstavy, no tie nesúznili s myšlienkou Ilúvatarovou, lebo Melkor hľadal, ako vyzdvihnúť moc a slávu iba svojej časti. vtedy vypukol medzi Ainur nesúlad a mnohí, čo spievali vedľa neho, začali zúfať, ich myšlienky sa pretrhli, hudba zaváhala. Boli však aj takí, čo s Melkorovou hudbou a s jeho myšlienkami vytvorili súzvuk a zabudli na prvotnú melódiu. Tak sa nesúlad zasiaty Melkorom šíril, až more vírivého zvuku pohltilo i prvšie melódie,“ píše vo svojom príbehu Tolkien. Úprimne, nedeje sa presne toto aj dookola nás? Veru, svet dnes viac než Božiu Symfóniu pripomína onen Melkorov nesúlad a ryčanie!

Aj preto Baden-Powell založil a do sveta vyslal nás, skautov: Aby sme znovu zachytili onú pôvodnú Božiu Hudbu, spoznali ju, zamilovali si ju a pomohli obnoviť ju vo svete, v ktorom žijeme. Jeho vlastnými slovami: „Náš cieľ v skautskom hnutí je napomôcť najviac, ako len dokážeme tomu, aby na zem prišlo Božie Kráľovstvo a to tak, že naočkujeme medzi mladých ľudí ducha a denné prežívanie priateľstva a spolupráce.“

Námety na večerné dumanie:

- WOSM o skautingu hovorí: „*Skautský prístup k výchove sa dá opísať ako sústredený na osobu [person-centred], uskutočňovaný v rámci spoločenstva [community-related] a duchovne zameraný [spiritually-oriented]. [...] Skautský prístup je duchovne zameraný v tom zmysle, že sa usiluje prostredníctvom všetkého, čo ponúka, pomáhať mladým ľuďom pohliadnuť za materiálny svet a hľadať Duchovnú Realitu, objavovať sám v sebe hodnoty, ktoré dávajú životu zmysel a sústavne sa usilovať o uskutočňovanie týchto hodnôt vo svojom spôsobe života.*“
- Obzrite sa späť na uplynulé táborové dni. Boli pre Vás užitočné v tom zmysle, že Vám pomohli pripomenúť si a lepšie uvedomiť svoj zmysel života, cieľ, ktorý je v Bohu, ktorý svojou nádherou presahuje všetko pozemské a ku ktorému sme pozvaní celým svojim životom smerovať? Dokonca Vám pomohol to o niečo lepšie uskutočňovať?
- Obzrite sa späť na svoj tohtoročný skautský život vo svojej družine a oddiele. Nakoľko by ste povedali, že ste počas neho ako skauti žili a formovali samých seba týmto spôsobom?
- Čo si myslíte, že by bolo vhodné zmeniť či vylepšiť?
- Čo z toho by sa dalo urobiť už tu, na tábore – ale takým tým *ikigaiovým* spôsobom, aby to bolo nielen zmysluplné a užitočné, ale aj príťažlivé?
- Čo skúsate urobiť hneď zajtra (nezabudnite to zajtra ráno skonzultovať s vedením tábora)?

6. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodiť nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Ohliadnite sa za dnešným dňom. Bol dnešný deň „spiritually-oriented“ vo všetkom tom, čo ste v ňom robili a prežívali? Premietlo sa to nejako do vašich aktivít? Toho, čo ste dnes robili a žili? A hlavne – do Vášho vlastného myslenia? Postojov?

Téma na večer: Vlajka

Rituál so štátnou vlajkou nám pripomína, že ako skauti sme sa zaviazali slúžiť našim blíznym a byť osožní, ako to vyjadrujeme v našom Sľube aj zákone.

Vlajka je podobná ako kríž. Ten symbolizuje Boha, ktorý nás vykúpil a zachránil a preto s ním narábame s najvyššou úctou – nie kvôli drevu alebo pre jeho umeleckú hodnotu, ale pre to, čo symbolizuje: Krista samotného. Spomeňme si, v kostoloch, obzvlášť pri slávnostnej liturgii, vzdávame krížu a prostredníctvom neho samému Kristovi úctu úklonmi, kadidlom, zdobíme ho a sprevádzame horiacimi sviecami... Niečo podobné je vlajka. Symbolizuje a predstavuje náš národ. Ľudí, ktorí ho tvoria. Ani nie vládu či prezidenta, ale tie milióny prostých ľudí, ktorí tu žijú a ktorým sme sa v Skautskom zákone zaviazali byť priateľmi. Čo by to ale bolo za priateľstvo, keby mu nepredchádzala úcta?

Ranná ceremónia so vztyčovaním štátnej vlajky je presne tohto pripomienkou aj vyjadrením: úcty k národu, úcty k ľuďom, ktorí ho tvoria, úcty, ochoty ale aj zväzku služby týmto ľuďom.

Pokojne si to pripomeňme, obrad vztyčovania vlajky prebral Baden-Powell, podobne ako mnoho iných prvkov, z prostredia armády. Práve v armáde je táto symbolika úcty a služby obzvlášť silná. Vojak je človek, ktorý sa zaviazal, že bude v prvej línii so zbraňou v ruke chrániť všetkých tých prostých obyčajných ľudí, ktorí obrazne (a často aj doslovne) stoja za ním a spoliehajú na jeho ochranu. Denne si pri ceremónii so štátnou vlajkou pripomína, že sa rozhodol a prisahal

slúžiť svojmu národu, týmto prostým a jednoduchým ľuďom, brániť ich tam, kde sa sami ubrániť nedokážu, vytrvať, kde oni vytrvať nedokážu, ísť tam, kde oni ísť nemôžu – v službe svojmu národu, v službe ľuďom. Je to naozaj silné.

My, skauti, nie sme v situácii, kedy by sme dávali do stávky svoj život ako vojaci. Aspoň nateraz. Ale inak sme im veľmi podobní. Aj my sme v Skautskom sľube – tak ako oni vo svojej vojenskej prísaha – prijali záväzok slúžiť svojmu národu. Nie v nejakej abstraktnej podobe. Slúžiť jeho obyvateľom, tým jednoduchým obyčajným ľuďom. Podobne ako vojaci, aj my v skautingu trénujeme svoju schopnosť slúžiť týmto spôsobom, ako jednotlivci ale aj ako družina, oddiel, hnutie. Sme vskutku *armáda* – aj keď iná, bez pušiek a bez diel, ale stále armáda, ktorá sa zaviazala iným spôsobom ale rovnako skutočne stáť tu v záujme svojho národa, jeho obyvateľov, bojovať za nich, za ich životy, slobodu a blaho, konať tam a to, čo ostatní ľudia možno nedokážu, ale my áno, pretože tak ako vojaci v kasárňach, aj my sme boli v skautingu vycvičení k tomu, aby sme to vedeli a dokázali. O to väčšia je aj naša zodpovednosť, nielen za nich a voči nim, ale aj voči sebe, voči dejinám, voči Bohu. *Kto viac dostal, od toho sa bude viac žiadať*, hovorí Ježiš.

Námety na večerné dumanie:

- Lord Baden-Powell hovorí: „*Skautské bratstvo je v mnohých ohľadoch podobné krížovej výprave. Skauti z celého sveta sú vyslancami dobrej vôle, prekračujú bariéry, ktoré postavila farba pleti, vierovyznanie, triedne delenie. Je to veľké poslanie. ... Sľúbme si teda, že sa vynasnažíme založiť priateľstvo medzi skautmi celého sveta, pomôžeme vo svete rozvíjať mier a šťastie a medzi ľuďmi dobrú vôľu. Prístup je v tejto veci veľmi dôležitý. Keď budú naše skautské zákony a sľub platiť v praxi, nepripustia medzi národmi žiadne vojny či konflikty.*“ (Rady skautským vodcom, Skauting pre chlapcov)
- Nakolko si to uvedomujeme? Že sme skutočná armáda, trénovaná na to, aby bojovala za záujmy ľudí, svojich bližných, svojho národa ale aj všetkého ľudstva a že sme cvičení pre toto poslanie?
- Prejavuje sa to v živote a činnosti našej družiny? Oddielu? Tu, na tábore?
- Ako môže byť moje – naše – *ikigai* skutočnou zbraňou v tomto boji?
- Ceremónia so štátnou vlajkou na nástupoch – uvedomujeme si jej význam a symboliku? Skutočne k nám hovorí? A my jej reči rozumieme?
- Skautská hymna – pripomeňme si jej text! Nakolko si uvedomujeme, čo nám ona hovorí?
- Počas ceremónie s vlajkou – vidieť na nás, že naozaj máme k vlajke, a teda k národu, ktorý reprezentuje, úctu? Vidieť to na našom správaní sa na nástupe? Oblečení? Upravení sa? Gestách a postojoch?
- Čo by bolo dobré v tomto smere urobiť, zmeniť, upraviť?
- Hneď zajtra?

7. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodiť nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Ohliadnite sa za dnešným dňom. Boli ste dnes armádou, vedome cvičiacou pre veľký boj, veľký zápas, ku ktorému sme sa ako skauti zaviazali a podujali sa naň? Premietlo sa to nejako do vašich aktivít? Toho, čo ste dnes robili a žili? A hlavne – do Vášho vlastného myslenia? Postojov?

Téma na večer: Ranná rozcvička

V Skautskom sľube zaväzujeme sa „vynasnažiť sa zo všetkých síl“. Je to dosť málo výstižný preklad pôvodného anglického „to do my best“ – doslovne „vydám zo seba to najlepšie, čo je v mojich možnostiach“.

V profánnej sfére sa tomu hovorí *sebaaktualizácia*. Kurt Goldstein, neurológ a tvorca Holistickej teórie organizmu o nej hovorí ako o úsilí človeka „*dokázať so svojimi schopnosťami to najlepšie, čo mu okolitý svet dovolí.*“ Ďalší legendárny psychológ Abraham Harold Maslow ju považuje za priam esenciu šťastného života. Spolu s hlbokými a intenzívnymi vzťahmi a s presahujúcim zmyslom života, väčším, než sme my sami, ktorému žijeme a slúžime, naozaj tvorí jeden z vrcholov *triády dokonalého života*. Žiť pre niečo veľké, vznešené a nádherné, byť obklopený skvelými druhmi a priateľmi, ktorí s nami zdieľajú tú istú vášeň a s ktorými sa delíme o radosť z tejto služby – a byť v tomto všetkom, a vôbec vo všetkom, perfektný, namakaný, schopný, zručný, rozhladený... tomu sa hovorí život! Život s veľkým Ž. Vodopád radosti!

V kresťanstve takémuto životu – nezničenému, ale naopak ešte neskutočne umocnenému prítomnosťou Živého Boha, Božieho Ducha v našom živote! – hovoríme *svätosť*.

Svätosť je Božím životom. Boh sám je nekonečnou realizáciou *triády šťastia*: je láskou (a to je onen zmysel), je nekonečne dokonalý a žije nádhernú jednotu Troch osôb Trojice. Preto je nekonečne blažený. A preto je aj Nebo nebom – lebo je najplnšou možnou podobou tohto šťastného a plného spôsobu života pre všetkých, ktorí ho už dosiahli. Niet preto žiadneho divu, že čím *svätejší* sa stávame už tu a teraz – tým *šťastnejší* sme už tu a teraz, pretože náš život sa

stáva stále viac a viac plnší, vzrušujúcejší, slobodnejší, dobrodružnejší... *božskejší!* Kresťanstvo a radosť sú synonymá!

Stále však platí onen výrok anonymnej mamičky na internete: „*Nič ťa nebude baviť a nebudeš mať z toho „fun,“ pokiaľ v tom nebudeš namakaný. Aby si sa dostal do takého štádia, musíš tvrdo drilovať.*“

Ranná rozcvička nás tak hneď ráno upozorňuje na toto: Že šťastie a plný a skvelý život nespočívajú v tom, že sa váľam v stane a nemusím ráno vstávať a cez deň sa flákam a povaľujem kde tu, maximálne tak do dediny na čipsy s kofolou zabehnem, hoci niektorí si to tak predstavujú. Ranná rozcvička nás hneď ráno vedie na inú cestu, cestu múdrosti. A tá hovorí, že život je pohyb a šťastie je ovocím dokonalosti a dokonalosť je ovocím rastu a rast je ovocím tréningu.

Aj preto na začiatku dňa nezapichujeme vidličku do pizze, ale zatíname sekeru do polena, aby sme tak zahájili nie „hrací“, ale „pracovný“ deň. Hrajkanie sa prenecháme malým detičkám a lenivcom tam vonku. My sme prišli trénovať a pracovať – pretože si chceme svoj život patrične užívať!

Námety na večerné dumanie:

- Prvá otázka: Zahajujete na tábore deň „hrací“, alebo „pracovný“?
- A je Váš deň na tábore naozaj „pracovný“? Baden-Powell trávil na Brownsea celé doobedie tréningom skautských a iných zručností. Po obede a po sieste (ktorá bola povinná a so zákazom rozprávania sa!) nasledoval ďalší blok tréningu a práce a až večer o 17:00, ako malá odmena, nasledovala spoločná hra. Ak sa porovnáme s nimi – ako na to sme? Prevažuje u nás práca? Alebo hranie sa?
- V myšlienkach sa vráťte k minuloročnému tábore. Vrátili ste sa z neho zručnejší, schopnejší, vymakanejší, dokonalejší a rozvinutejší, než ste naň išli?
- Spomeňte si na uplynulý skautský rok... Niekedy sa mu zvyklo hovoriť „Skautský výcvikový rok“. Bol naozaj rokom plným tréningu, učenia sa, napredovania, zdokonaľovania? Vaše družinovky a oddielovky... čomu sa podobali viac? Miestu, kde ľudia trénujú a zanietene pracujú na svojom vlastnom raste? Alebo skôr rekreačnému a oddychovému klubu, kde sa prideme zahrať, posediť, pokecať, hranolky či keksíky pojesť...?
- A čo tento tábor? Ako na tom je?
- No a nakoniec to najdôležitejšie: Ako je na tom Vaša hlava? Ako v nej hľadáte na seba, na skauting a tak Vy sami? Pracovne a tréningov? Alebo rekreačne a hrajkavo?
- Čo myslíte, že by ste mali zmeniť? Upraviť? Ak treba?
- Možno už na tomto tábore, hneď zajtra...?

8. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodiť nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Ohliadnite sa za dnešným dňom. Podrástli ste dnes? Pracovali ste na tom? Prežili ste „pracovný deň“ skutočného skautského tábora?

Téma na večer: Večerný oheň

Spomíname si ešte na včerajšiu *triádu šťastia*? Mať zmysel života väčší, než sme my sami, rásť a usilovať sa byť najlepšími, akými len dokážeme byť a nakoniec žiť hlboké a nádherné vzťahy skutočného priateľstva a bratstva. Už ste si to isto všimli, že sú to vlastne inými slovami prerozprávané tri Princípy skautingu: Povinnosť voči Bohu ako zmyslu a cieľu nášho života, Povinnosť voči sebe, za svoj rast, rozvoj a dokonalosť, a nakoniec Povinnosť voči druhým, ktorej cieľom nie je len nejaká pomoc, alebo služba človeku, ktorý to potrebuje. To je len začiatok. Cieľom je to, čo Bade-Powell nazýva *skautským bratstvom* a nabáda všetkých: „*Ak ešte nie ste skautmi, podte a pridajte sa k tomuto šťastnému bratstvu!*“

Dôležitým prvkom každého jedného dňa na Brownsea bol večerný táborový oheň. Nie ten slávnostný snemový, ale taký ten bežný táborový ohník, okolo ktorého si všetci posadali, spievali piesne, ale hlavne rozprávali najrôznejšie historiky. Na prvom mieste, samozrejme, megazaujímavé príbehy generála Róberta Bade-Powella, hrdinu od Mafekingu.

Možno aj u Vás je na tábore každý večer spoločný oheň a posedenie okolo neho. A možno nie. Ba možno si teraz v duchu hovoríte, že by to vari bola aj otrava, že čo by ste vari každý deň pri takomto ohni robili, piesne by sa čoskoro ospievali a len by sme sa tam možno nudili... A ak Vás to napadlo, tak ste práve trafili klinec po hlavičke!

Skutočné priateľstvo, opravdivé bratstvo znamená, že niečo medzi sebou *zdieľame*. Niečo spoločné. Lenže aby sme mohli „to spoločné“ zdieľať, musíme to najprv mať! Najprv musíme spoločne niečo zažiť a prežiť a spoločne niečo dosiahnuť a na niečom pracovať, zažiť spoločne tie isté pády aj víťazstvá – až potom môžeme večer zažiť ten neskutočný pocit hlbokkej jednoty ľudí, ktorí spolu niečo také prežili, prekonal, dosiahli. Až potom porozumieme kráse toho, keď

si večer sadneme k ohňu, ošľahaná parta zálesákov, unavení ale šťastní sa obzeráme späť, spomíname na to, čo sme zažili, dobrosrdečne sa smežeme z kiksov, ktoré sme dokázali a ktoré nebolia, lebo sú zakryté zlatým prachom úspechu a víťazstva, ktoré sme dnes dobyli. Zo spoločnej cesty, spoločnej skúsenosti, spoločných pádov i spoločných úspechov a víťazstiev – skutočných, nielen v hrách! – sa rodí opravdivé súznenie duší, opravdivé bratstvo skautov. Uprostred takejto kompánie verných druhov, bratov a skvelých priateľov, sa večerný oheň stáva tým, čím je: oslavou tohto bratstva, oslavou života, oslavou a zavŕšením spoločnej dennej cesty, i spoločným snívaním o tom, ako zajtra na krídlach skautingu vyletíme ešte vyššie, ďalej, dosiahneme viac, než sme dokázali dnes.

Námety na večerné dumanie:

- Vzťahy na tábore... Zažili ste už niekedy rozhádaných táborníkov či družiny? Alebo naopak tábor potrieštený na páriky, ktoré kde tu poza stany čosi kamsi...? Objavuje sa aj u Vás niečo podobné? Alebo nie?
- Ako ste na tom so skautským bratstvom? Je pre Vás skauting naozaj rodinou, bratstvom, klanom, skutočne? Alebo len viac či menej krúžkom, organizáciou, niečím, „kam chodíte“ a „čo robíte“?
- Vidieť to na Vás, zažívate to, vychutnávat si to aj tu, na tábore?
- Nakoľko v skautingu spoločne konáte a prežívate „skutočné veci“? *Skutočné* napredovanie, *skutočnú* prácu, *skutočný* rast? A nielen hry? To sa trochu vraciame k včerajšej téme – ale len preto, aby sme si uvedomili, že bez *skutočnej* práce a *skutočného* skautského života a napredovania v *skutočných* veciach niet ani *skutočného* zdieľania – a bez neho niet ani *skutočného* skautského bratstva.
- Čo môžete urobiť pre skautské bratstvo? Vo svojej družine? Oddiele?
- Už tu, na tábore?

9. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodit' nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Ohliadnite sa za dnešným dňom. Boli ste, konali ste, žili ste dnes ako skautskí – čiže opravdiví! – bratia (a sestry)?

Téma na večer: Podivný mix

Každý jeden táborový deň na Brownsea bol venovaný jednej téme: *táborenie, pozorovanie, zálesáctvo, rytierstvo, survival* a *vlastenectvo*. Na prvý pohľad je to podivný mix vecí *skutočných* – survival a záchrana života, rytierstvo a rytierske správanie sa a vlastenectvo – a vecí tak trochu mimo normálneho života: *táborenie, zálesáctvo* a *pozorovanie* so stopovaním. Má to ale svoju hlbokú logiku.

Predstavte si, že chcete urobiť veľké rodinné stretnutie. Zvoláte všetkých členov rodiny, blízkych aj ďalekých. Všetci prídu. Postavíte sa do kruhu, hneď tam na železničnej stanici a... budete stáť, pozerat' sa na seba, poklábosíte a potom sa rozídete? Samozrejme, že nie! Urobíte to úplne inak. V duchu s poviete: Čo sa im páči? Čo robia radi? A potom im pripravíte na chate v lese guláš a živánsku a posedenie pri ohni a pár ďalších vecí, ktoré síce bežne nerobíme, ale bavia nás. A hlavne, oni vytvoria akýsi základ, na ktorom sa potom odohráva to dôležité: Vaše spoločné rodinné stretnutie.

Skauting vznikol rovnako. Legendárny je výrok Baden-Powella: „*Keby sme sa nazvali napríklad Spoločnosť na propagáciu morálnych atribútov, chlapec by sa do toho určite nehrnul. No nazvať to skauting a dať chlapcovi šancu stať sa zvedom, to bola úplne iná káva!*“ Aj Baden-Powell si dal najprv otázku: Čo chlapci robia najradšej? Skúmal, pozoroval, možno aj do zápisníka si písal: Bod jedna, radi behajú po lese a po lúkach. Bod dva, radi sa hrajú na vojakov. Bod tri, radi tvoria malé tlupy. Potom zápisník zaklapol a povedal si: Ak chcem dať chlapcov dokopy a vytvorit' z nich skvelé bratstvo, ktoré zmení svet k lepšiemu, vytvorím najprv onen *základ*, v ktorom sa budú cítiť dobre a bude ich to baviť: Založím skauting, kde sa budú môcť malé družiny skautov v prírode a na táboroch hrať na vojakov a zálesákov úplne novým spôsobom, takým, aký z nich urobí nových a skvelých ľudí!

Nie je to nijaká nová myšlienka. Spomeňme si hoci aj na sv. Don Bosca a rehoľu Saleziánov, ktorí podobne zhromažďovali deti z ulíc Turína a neskôr celého sveta. Ako hovorí Antoine de Saint-Exupéry, otec Malého princa, *láska neznamená pozerat' sa jeden na druhého, ale pozerat' sa spolu jedným smerom*. Podobne ani bratstvo medzi ľuďmi neznamená pozerat' sa jeden na druhého, ale pozerat' sa jedným smerom – čiže spolu niečo prežívať, zažívať, spolu niekam kráčať, spoločne niečo milovať.

Tým niečím spoločným v skautingu je samo *skautovanie*. Skauting je jednoducho hnutie pre dobrodružných a odvážnych mladých ľudí, ktorých láka dobrodružstvo a príroda a výzvy a prekonávanie seba. Presne toto im ponúka: dobrodružstvo v prírode, možnosť už ako dieťa robiť prácu dospelých, skutočnú dospelácku prácu, ktorú nie tak dávno konali osadníci a hraničiari a ľudia osídľujúci divočinu na vysnenom a súčasne drsnom a divokom Západe. Sám Zakladateľ cituje Jamesa E. Russella, ktorý o skautskom živote píše: „*Skautský program je chlapecká práca vtieraná do chlapčenskej veľkosti. Oslovuje chlapca nielen preto, že je chlapcom, ale preto, že môže jednat' ako skutočný muž... Skautský program nežiada od chlapca nič, čo by nemohol robiť aj dospelý.*“

Skautovanie – život zálesákov a hraničiarov v drsnej prírode, kde si všetkom robíme sami, vlastnými rukami a vlastnou vynaliezavosťou, bez pomoci staffákov a vedúcich a kuchárov a všemožného personálu vhodného akurát tak pre rozmazané decká – takéto skautovanie je tým prvým a zásadným nástrojom skautingu. S jeho pomocou rastieme v tom najdôležitejšom: v dospelosti, v schopnosti poradiť si, postarať sa o seba, byť zodpovedný, samostatný, verný a oddaný. A okolo tohto skautského dobrodružstva sa potom kalia aj mocné a hlboké vzťahy a spolunáležitosť pravého skautského bratstva.

Námety na večerné dumanie:

- Žiť skautské dobrodružstvo znamená ovládať skautské zručnosti. Bez nich by bolo pre nás pohromou a nie dobrodružstvom, ba bolo by rovno nemožné – keby sme boli nejakými rozmazanými nemehlami, ktoré stále na niečo nariekajú, nič sami nedokážu – leda ak smartfón hladkať, každú chvíľu sa im niečo nechce alebo nariekajú, že sa nudia a čakajú, že hneď nabehne nejaký staffák a bude nuda ich veľkomožných veličenstiev všelijakými kratochvíľami zaháňať! To by veru nešlo!
- Výcvik v skautských zručnostiach je pre nás preto dôležitý aspoň tak, ako *vodičák pre šoféra* či *pilotný preukaz pre letca*. Nie sú sami osebe cieľom – ale sú kľúčom k nástroju, ku *skautovaniu*, s pomocou ktorého náš cieľ dosahujeme!
- Akú pozornosť venujete rozvoju skautských zálesáckych zručností? Nakoľko je Váš tábor naozaj *skautský* – čiže si v ňom všetko robíte sami a sami sa o seba staráte?
- Skúste zadefinovať *ikigai* samotného skautingu. Aký by bol? A nakoľko ho sami žijete?
- Čo by ste v tomto zmenili? Vylepšili? Už teraz, na tábore? A potom?

10. deň

Ráno:

- Prečítajte svoje eseje!
- Ak treba, pohovárajte sa o nich!
- Skúste vyvodit' nejaký konkrétny záver pre seba, svoj život, konanie, skauting,...
- Zakončite spoločnou modlitbou!

Večerná reflexia:

- Tak čo? Prežili ste naozaj skautský deň na naozaj skautskom tábore, plnom skutočného skautovania?

Téma na večer: Ako tak na to pozerám...

Dnes sa vrátíme k tomu, o čom sme dumali predchádzajúce dni.

Prečítajte si, jednu za druhou, svoje eseje: O kakau. O družinách. O turoch, krkavcoch, vlkoch a hvizdákoch. O troch ranných rituáloch. O modlitbe. O vlajke. O rannej rozcvičke. O večernom ohni. O podivnom mixe.

Pripomeňte si *ikigai* – skautingu ako takého, tohto tábora, Vašej družiny i svoje vlastné!

Pripomeňte si *triádu plného života*, žitia naplno!

A potom naposledy uvažujte:

Námety na večerné dumanie:

- Keď sa skončí tento tábor – ako môžem svoje *ikigai* dať do služby svojej družiny a skautingu, aby boli ešte viac skautské a ešte viac podľa vízií Zakladateľa?
- Ako zase ja sám využijem mocný nástroj *skautovania* na to, aby som s jeho pomocou rozvinul svoje *skautské ikigai* – ale aj svoje celkové *životné ikigai*, to, ktorým budem, už ako dospelý, vycvičený a vytrénovaný skaut, bojovník za lepší svet, bojovať o naplnenie svojho života, tej nádhernej a jedinečnej Božej vízie, pre ktorú ma Boh stvoril, aby som ju naplnil a tak získal to najväčšie a najvzrušujúcejšie, čo existuje: svätosť?
- Spíšte si tieto svoje závery do svojich skautských zápisníkov – a tie spoločné do družinovej kroniky – aby ste vedeli, na čom najneskôr od septembra začnete spolu pracovať!

Boh Vám v tomto žehnaj!

Príloha

SKAUTSKÝ IKIGAI

